

ka premoženja in velike dobičke. Kakor se n. pr. sedaj pobira invalidski davek kot doklada od vseh davkov, tako bi se lahko pobiral poseben bolniški davek od večjih dohodkov, n. pr. od 20 ali 30 tisoč K naprej. Banke in nekatere zavarovalnice imajo veliko milijonov dobička na leto; če bi se del teh dobičkov, ki sicer gredo v itak že polne žepe kapitalistov, vzel in porabi v pomoč najbednejšim članom človeške družbe, siromašnim bošnikom, bi to bilo socijalno pravično, ne samo telesne, ampak tudi dušne rane, obupnost in sovraštvo do drugih slojev, bi to lajšalo in omililo. To bi bilo res inuino potrebo delo krščanske ljubezni, ki edina je in ima pravo zdravilo za vse razne rane človeške družbe in omiljenje grozečih sedanjih razmer. Isto posebno priporoča papež Benedikt XV., ki je že zelo veliko storil za trpeče človeštvo in ki želi, da bi ga v tem posnemali vsi. Torej na delo!

Politični ogled.

Kraljevina SHS: Konstituanta je končno uveljavno določila, da se imenuje odslej naša država „Kraljevina SHS.“ Sedaj nastopajo v zboru razni govorniki, ki govorijo proti in za razne ustavne člene. Kakor je tedesco surovo besnel v zboru samostojno divji Drolenik, poročamo na drugem mestu. Tudi komunisti se odpravljajo iz zbornice za Hrvati, ako vlada ne ukine prepovedi komunističnih organizacij. Kakor obširno poročamo med tedenskimi novicami, so izdali hrvatski radičevci, zajedničarji in pravaši med Hrvati proglaši, v katerem pravijo, da Hrvati odklanjajo se danjo centralistično ustavo, ki se bo skovala v Beogradu proti volji in brez zastopstva hrv. naroda.

Italija: Sedanja laška vlada je razpustila parlament in razpisala državnozborske volitve, ki so se izvršile po celi Italiji za binkoštne praznike, v upu, da bodo nove volitve oslabile opozicijo, a se je zgodilo ravno nasprotno. Posebno zavedno so se držali pri zadnjih volitvah goriški Slovenci in ravno proti volitvam na Goriškem so vložile italijanske vladne stranke pritožbo z zahtevo, da naj se razveljavijo, ker so tako lepo zmagali Slovenci.

Austria: Po celi Avstriji je od dne do dne vedno bolj očito javna zahteva ljudstva po združitvi z Nemčijo.

V Gradcu bo najbrž 3. julija plebiscit za združitev z „rajhom.“ Skoro gotovo se bo zgodilo v najkrajšem času, da bo naša država zasedla Korosko in Štajersko do Wildona. Korosko do Drave so nam že itak ponudili Lahhi, aka jim odstopimo še luko Baroš.

O Gornji Sleziji, katero so zasedli Poljaki z vojaško silo, vedno še ni gotovo, ali bo razdeljena med Nemce in Poljake, ali pa bo obveljal plebiscit, ki je izpadel zmagonosno za Nemce. Angleži so se glede Šlezije poslavili na stališče Nemcev. Francuzi pa na stran Poljakov. Na angleški printisk so se umaknili Poljaki za 3 km nazaj od one črte, kjer so se bili spoščali z Nemci.

Tedenske novice.

Naš regent Aleksander je odpovedal v Pariz in London, kjer se bo mudil tako dolgo, dokler ne bo sprejetna ustava.

Naša zmaga v Sloveniji. Znan je sedaj v celoti končni izid občinskih volitev v Sloveniji. Na Štajerskem je bilo izvoljenih 7458 odbornikov. Od teh je dobila naša Slovenska ljudska stranka oziroma Slovenska kmetska zveza 4699 odbornikov, to je 63 % od vseh odbornikov. Na Kranjskem je bilo izvoljenih 4766 odbornikov, od teh je dobila Slovenska ljudska stranka 2839 odbornikov, to je 60 % od vseh odbornikov, vse druge stranke skupaj pa samo 1927 odbornikov.

Ako prištejemo še mesta Ljubljana, Maribor, Celje in Ptuj, je bilo v celi Sloveniji izvoljenih 12368 odbornikov. Od teh je dobila naša Slovenska ljudska stranka 7559 odbornikov, to je 61.12 % od vseh odbornikov, vse ostale stranke skupaj pa samo 4809 odbornikov, to je 38.88 %. Pri zadnjih volitvah v uveljavljeno skupščino je dobila na-

sa Slovenska ljudska stranka v celi Sloveniji samo 38.28 % od oddanih glasov. Pripomnimo še, da k tem številкам ni prištet niti eden odbornik, ki je naš pristaš in ki je bil izvoljen na kandidatnih listah raznih gospodarskih in krajevnih strank. Naša Slovenska ljudska stranka je iz tega volilnega boja izšla kot zmagovalka na celi črti. Nič ne bo pomagalo, ako bo sedanja liberalna vlada v Ljubljani prišla na dan z raznimi potvrdjenimi podatki, kajti ljudstvo je govorilo in glasno in javno ovsodilo centralizem, katerega podpirajo naši demokrati in samostojneži!

T Šramota samostojnežev.. Dne 20. t. m. se je v uveljavljeno skupščini pokazala vsa plitvost, strast zloba in neolikanost — last samostojnih poslancev. Doslej je bila navada, da govorijo poslanci v zbornici potrebah in željah ljudstva. Pravi poslaneč govoril in mora govoriti vedno le prost, brez nepretoranega citanja in se mora napram političnemu nasprotniku vesti dostojno. Svoje trditve mora poslaneč podpirati z brezdvomnimi dokazi, opuščati pa mora neznanne malenkosti, da se ne osmeši. Vse drugače je storil slabostojni poslanec Drolenik. Govoril, oziroma éital je svoj govor, ki je bil počela strastnega sovraštva proti „farjem“. Govoril je tako besno, da ga je predsednik konstituante moral pozvali k redu. Niti ene pametne misli, niti enega izpreminjevalnega predloga glada ustave ni slišala konstituanta, marveč samo zabavljanje čez „farje“. Drolenik je tako rjovel, da so mu nagajivi poslanci klicali: „Se glasneje!“ Ko je misil končati, so mu zaklicali: „Se par župnikov razmesarite!“ Niti ene besede dice ni imel Drolenik za težnje in težave našega kmeta, ki ga je — zapeljan — poslal v Beograd. Neotesani nemškutarski žganjar je v uveljavljeno skupščini pozrl in pohrustal par slovenskih duhovnikov, sebi in svoji stranki pa je pripomogel do žalostnega slovesa.

t Samostojna in krčmarji. Lansko jesen pred volitvami je Samostojna obljubila krčmarjem, da se bo za njegosod potegovala, oni pa se naj za njo. Kar so samostojni generali obljubljali kmetom, tega sicer niso izpolnili, boj za stare pravde so opustili, pa se udinjali liberalnim kapitalistom in srbskim centralistom, pač pa so držali obliko, dano krčmarjem. Krčmarja in mesarja so dali imenovati za ministra, drugod pa krčmarje volijo za župane, da je tako vsak prisiljen hoditi v krčmo in si privoščiti kak frite, ker bi ga sicer krčmar hudo gledal in mu odrekel svojo pomoč, aka ima kaj opraviti pri občinskem uradu. Iz te samostojne hvaležnosti je Kirbiš komandiral svoje odbornike, da so za župana izvolili v Prepolah krčmarja Ekarta, dasi ljudstvo ne želi krčmarja za župana. Ali ta mož sodi za župana in ali spada v njegovo hišo občinskega urada, bo pokazala prihodnost. Kirbiš je konča svoje govore s pozivom — pomagaj si sam! On si je pomagal že sam prav dobro in se zdaj brez dela bogati, poskrbel pa je zdaj svojemu zvestemu Ekartu, da si bo tudi on lažje sam pomagal. Prvi sklep novega odbora je bil, da so Ekartu povisili plačo za 100%. Kako so obrekovali do sedanjega župana in mu očitali strašno veliko plačo, v svoji lažnijosti so lagali lažkovernim pristašem, da ima 1200 K na mesec, a resnica je, da je imel na leto 800 K in tajnik 480 kron. Ker je lažnji klukec Kirbišev prijatelj Schnuderl njihov učitelj, jim že lajko da dobro zpričevalo, da so se naučili že prav dobro lagati, njemu torej ne bo treba več hodiť sémkaj lagat, ker to že naši samostojneži zdaj sami čehc znajo.

t Prepolski posili-poslaneč Kirbiš je o prilikl občinskih volitev spet pokazal svoje mešetarske zmožnosti. Samostojna generala Mrmolja in Drolenika sta pač dobro zadela, da sta našla mešetarja z voli in svinjami Kirbiša, da po Halozah in Dravskem polju agitira za njihovo stranko — samostojni hlapcev liberalcev. Kirbiš pa mešetarija s slovenskim ljudstvom več nese, kot ona s svinjami: to se mu pozna že na zunaj: mož se je zachebeliti, trebušek mu raste, ponosno kot puran hodi okoli, včasih z novim košrom v roki, pa grozno hudo gleda in strašno zarenči, če kdo dru-

gače misli kot on. Na dan volitve je letal iz ene vasi v drugo ter sam in po svojem tajniku in trajbarju vlačil samostojnežje na volišče, se kregal, ka kor će meštar žene kupljeno čredo k mesaru ali drugam na sejm. Da se vedeta pijače v času pred volitvami ni manjka, o tem bi morebiti novoizvoljeni župan krčmar Ekart v Prepolah vedel povedati katero. Da pri samostojnežih brez muzike ne gre, smo se prepričali na križev terek, ko so si Kirbiševci prav pridno brusili podplate, da tudi njihova pretepaška zmožnost ni zaostajala za drugimi, pa si tako lahko mislite. O komur so misili, da ni ž nimi, ta sploh ni bil varen pred njimi. Grozili so, da ne bo smel pasti na gmajni, da bodo te črne, ako oni zmagajo, pobesili in druga take ljubezni vosti smo morali slišati. Kaj ne, iajn ljudje so to! Kako prijetno bo, kadar bodo oni vladali! Kako se bo to godilo, še boste izvedeli, ako vas zanima. Eomo včasih s kakim rešpetljivom pogledali v to samostojno gnezdo . . .

t Zadeva Skoberne — Kirbiš. Iz Beograda smo dobili obvestilo, da so prišli »izgubljeni akti« o volitvah v mariborsko-celjskem okrožju že na svetlo. Podobor verifikacijskega odbora je ves materijal pregledal in preračunal, da pripada mandat nam in ne Samostojni kmet. stranki. Odbor še dosedaj ni bil sklepčen, da bi rešil to nujno zadevo. Slabostojnež Kirbiš torej ni izvoljen. Gotova stvar pa je, da bodo demokrati in samostojni, ki so sedaj na vlasti, uplivali na to, da se zadeva ne bo rešila še kmalu, ker bi sicer izgubili en glas za Pašičeve ustavo. Neupoštenost diči vso sedanjo vlado, radi tega pa dolgo ne bo več krmilarila naše države proti volji slovenskega in hrvatskega ljudstva.

t Proglas hrvatskih poslancev. Poslanci Radičeve seljačke stranke, Hrvatske zajednice in stranke prava so izdali na hrvatsko ljudstvo proglas v katerem so naznali, da ustava, ki je bila izglasovana v Beogradu s pomočjo kupljenih muslimanov in samostojnežev, za hrvatsko ljudstvo ni obvezna in ne more postati veljavna. Proglas je bil tiskan v obliki letaka. Proglas je podpisalo 49 poslancev Radičeve stranke, 11 poslancev Hrvatske zajednice in 3 poslaneč stranke prava. — Glede nastopa hrvatskih poslancev naj služi nastopno kot pojasnilo. Kakor znano, se Radičeva stranka sploh ni udejstvovala v boju za ustavo, ker njeni poslanci z Radičem na člu niso hoteli za nobeno ceno odpotovati v Beograd, marveč so si v Zagrebu napravili svojo lastno „konstituanto“. Zajedničarji in pravaši so prišli v konstituanto in so nastopali v vseh važnejših vprašanjih sporazumno s poslanci Jugoslovanskega klubca. Ker pa Pašičeva vlada, v kateri sedijo muslimani in samostojni Pucej, nemara sporazuma med Srbij, Hrvat in nami in hoče na vsak način uveljaviti centralizem, je nedavno poslanec dr. Drinkovič v imenu hrvatskih poslancev v konstituanti podal zadnjo in značilno izjavo, nato pa so odšli iz konstituante. Pred par dnevi so se radičeveci, zajedničarji in pravaši posvetovali o skupnem nastopu in tako je prišlo do značilnega proglaša.

t Stališče komunistov. Komunisti so se pričeli z vlasti pogajati glede dovoljenja prejšnjih organizacij, ki so bile prepovedane. Radi tega so stavili vlasti ultimat ter zahtevali odgovor tekom treh dni. Ako se jim ne ugoditi, bodo odšli iz konstituante. Tudi v slučaju, aka jim vlada ugodi, bodo glasovali proti ustavi.

t Kako skrbi demokrati samostojno na vlasti za kmeta? Znani general Wrangel, ki se je tolkel svojčas s svojo armado v iranskih službi na Krimu proti boljševikom, je pribeljal poročen z ostanki svoje vojske k nam v Jugoslavijo. Wranglove vojske ni hotel sprejeti ne Francoska in ne Anglija, dasi se je Wrangel vojskoval proti boljševikom v službi Francozov in Angležev. Danes so se ti Wrangloveci razpali po celi naši kraljevini in tudi v Strnišču pri Ptiju je dovolj te nepotrebne nadlegle. Sam minister predsednik Pašič je na seji konstituante 19. t. m. povedal, da stane našo državo vzdrževanje Wranglovev mesecno 6 milijonov dinarjev ali 24 milijonov krov. In iz čegavtega žepa se

razsipajo ti milijoni, če ne iz davkoplačevalcev? Tega razmata kmetskega denarja nočajo videti slabostojni poslanci s svojim ministrskim mesarem, ki baje vse doseže pri vlasti. Naj spravijo samostojni vladni bahači te Wranglovec v kako drugo bolj bogato državo, kot je naša, potem bomo beležili ta korak kot uspeh slabostojnežev za razbremenitev kmeta.

t Vlada že izplačuje glasove. Naša vlada je izplačala 65 milijonov dinarjev kot prvi obrok mohamedanskim begom v Bosni in Hercegovini in je na ta način plačala glasove mohamedanskih poslancev. Znesek 155 milijonov K bo pa vlasta izplačala v vrednostnih papirjih. Ne čudimo se, da postaja davčni vijak vedno hujši, ker naša vlasta, katero podpirajo naši samostojneži in demokrati, na tako brezvesten način razsipava denar davkoplačevalcev. Ako bo šlo še nekaj časa tako naprej, bo prišlo marsikatero naše kmetsko posestvo na boben. Žalibog, naše slovensko kmetsko ljudstvo še vedno ni prišlo do popolnega prepričanja, da so samostojneži, ki so zanesli razdor na naše vrste, največji skodeljiveci slovenskega ljudstva.

t Naši župani. Radi poštenosti in delavnosti so naši vodilni pristaši po vsod priljubljeni. To se kaže sedaj, ko volijo župane. Naši so izvoljeni ce lo v takih občinah, kjer Kmetska zveza nima večine. Za župane so izvoljeni zavedni načinci: Fric Trgošč v Sodincih, Janko Bokalič na Hrastniku, Franjo Uranjek na Gorici in Poljskavi, Klemenčič pri Sv. Trojici v Slovenski gor., Jakob Stuhel v Starinovici, Slavič v Bučecovcih, Karel Swaty v St. Ilju v Slovenski gor., Miroslav Očker v Selinci ob Muri, Valentan v Dragučevi, F. Vračko v Jetovcu pri Kamnici, F. Zelenik na Vurbergu, Jakob Kosi v Lahoncih pri Ormožu, Fr. Petek v Pretežu, Janez Podhostnik v Velikem Okiču, Franc Lesjak v Škrlinjaku, Janez Minih v Selcih, Ivan Kukovec v Smolincih, Matevž Koren v Morju pri Framu, Janez Potisk v Vrhola, Vinko Kromogl v Gočovi, Matija Suman v Setarovi-Radehovi, Kari Kavkler v Hošnici, Ivo Urbas na Slemenu pri Mariboru, Ljudevit Flucher pri Sveti Petru na Mariboru, J. Bogina v Jetovcu-Makole, Ivan Juršič v Bistrici pri Rušah, Hauptman v Rošpahu pri Mariboru, Ivan Guzej v St. Janžu pri Dravogradu, Fr. Vrečko v Bukovcu pri Gornji Poljski. Vsem novim županom in svetovalcem naše iskrene čestitke! — Tajništvo Kmetske zveze v Mariboru prosi za nadaljnja poročila o volitvi župnov.

t Poštne razmere. Minister za pošto in brzovaj je na interpelacijo poslanca Roškarja pismeno odgovoril, da bo posvetil vso pažnjo zahtevi, da poštni in brzovajni promet v kraljevini uredi tako, kakor to zahtevajo potrebe prebivalstva v raznih krajih države. Dalje poroča podrobno, da se je v mnogih krajih Slovenskih goric dnevna razdelitev pošte zopet upeljala; v župnijah, kjer se še ne dogaja, se bo kmalu redni vsakodnevni promet zopet upeljal.

t Vojna odlikovanja. V letu 1919 se je uradno obljubila lastnikom srebrnih in zlatih kolajn enkratna odpravina namesto mesečnih nagrad. Za odzvete legitimacije so dobili pozneje tudi potrdila, a do sedaj nobenega izplačila. Na podlagi dopisov mnogih je poslanec Roškar v vojnem ministrstvu zahteval pojasnila, če in kedaj se bodo obljubljene odpravnine izplačale; dobil je sledenči odgovor: v Srbiji te vrste nagrade niso vpeljane, se niso dajale, zato niso predvidene v drž. proračunu in se ne bodo izplačevale. Kdor hoče, lahko nosi kolajne kot nakit.

t Za avtonomijo Slovenije se je enoglasno izreklo občinski odbor velike občine Selnic ob Muri. Izjavo so poslali Jugoslovanskemu klubu z zahtevo, da jo predloži vlasti.

t Napredne Ilmanice. Staro liberalno dohtarsko stranko silno peče in boli strahoviti poraz pri občinskih volitvah. Da bi vsaj nekaj odbornikov našli med poštenimi kmeti, so načuhali poln kotel lima ter po goljujem zgledu ptičarjev lovcev namazali razpis za volitev občinskih predstojnikov z dohtarsko zvitjo zahtevo, da mo-

za vsak odbornik na lističu pripisati, ali je napreden ali ne. Vse te na ta zvičačni način ogoljufane može zapišejo med pristaše liberalne dohtarske stranke, ki se imenuje JDS. Kateri kmet ali delavec bo še neki danes vneš za advokatsko liberalno stranko? Če mu JDS in SKS nalagata le nove davke, bo šlo vse nazaj in ne naprej, to vedo vsi odborniki. Torej pozor na te liberalne limanice, ki so bile nastavljene v ptujskem okraju in najbrž tudi drugod. Proč z goljufivim limom!

t Sveta birma. V soboto po prazniku presv. Rešnjega Telesa odpotuje naš previšeni gospod knezoškof v višemski dekanat, kjer bo v nedeljo, dne 29. maja v Brežicah, dne 30. maja v Dobovi, dne 31. maja na Bizejškem, dne 1. junija v Pišecah, dne 2. junija na Zdolah, dne 3. junija, na praznik presv. Srca Jezusovega, na Vidmu, dne 4. junija pri Lurški Mariji v Rajhenburgu in dne 5. junija v Ševnici delil zakrament svete birmo.

t Prebivalstvo severnega dela Slovenske goric, t. j. od Apačke kotline do St. Ilja, je sedaj brez vsake zvezze z Mariborom. Cez Muro ne smejo spravljati svojih pridelkov, proti Mariboru pa radi skrajno slabih blatinih klančev ne morejo. Komisija za gospodarsko razmejitev, ki je meseca februarja obhodila kraje na tem lepem a zapuščenem ozemlju, je osrednji vladni priporočala, da se naj čimprej zgradi državna cesta iz St. Ilja po razvodju med Muro in Dravo do Gorjega Cmureka. Vlada je za to cesto določila v drž. proračunu 7% milijona kron. Prebivalstvo je zelo veselo te gradbe. Le neko prismuknjeno človeče, ki čuje na ime Weingerl in se štuli za voditelja delavev v tovarni Ceršak, bi iz gole rdečarsko-komunistične zagrijenosti rad kluboval. Cudimo se, da si socijaldemokrščka stranka izbere tako duševno revče, ki zna samo hrustati g. župnika in ki bi rad nekaj postal, pa sam ne ve kaj. Če bi ljudje, ki imajo eno kolesce preveč odločali, kaj je za prebivalstvo dobro in kaj ne, bi pač daleč prišli. Prebivalstvo obmejnih krajev pa je vsem, posebno gg. poročevalcem od gradbenih uradov, okraj, zastopa in poslancu dr. Hohnjecu zelo hvaležno, da so spravili nujno zadevo te ceste v tek.

t Izlet posavskega Orla. Razbor pri Židanem mostu. Letošnji binkoščni pondeljek nam ostane v spominu, dokler živimo. Posavsko orlovsko okrožje je priredilo izlet na Razbor. Poleteli so naši bratje Orli na naš razborski griček iz Sevnice, Rajhenburga, Cerkli, Trbovlj, Zagorja, Radeč, iz Celja in iz Laškega ter mnogo naraščaja. Bilo je nekaj krasnega, ko so prikorakali v sprevodu na celu radeška godba in trbovljska krasna zastava. Ob 10. uri je bil sprejem Orlov, ob 11. uri sv. maša, pri kteri je sodelovala orlovska godba, po maštabor in telovadba. Govornik iz Ljubljane nam je v jedernatih besedah razložil pomen in cilj orlovske organizacije. — In nastopi, bili smo presenečeni nad toliko gibčnostjo in uravnostjo, posebno telovadba na drogu je bila sjajna. Cest našim Orli! Da se je pa tako sjajno izvršilo, nam je pripomoglo krasno vreme, čeravno se nasprotviki srčno želeti, da bi eeli dan deževalo. Pa vsaj mnogo jih nismo, razen par zagrizencev, ki so se pa tudi ta dan prav lepo izkazali s svojo oliko in samostojno surovostjo! Vam pa bratje Orli! Vam pa tisočetra hvala za vaš trud in vašo požrtvovalnost. Bog daj, da bi prireditev rodila mnogo dobrega sadu. Upamo pa, da tudi na našem Razboru kmalu zapazimo rdečo srajco, zastava mora zaplapolati in Orel bo razpel svoja krila čez celo našo razborsko župnijo. Kličemo vam Bog živi! Na svidejne v Cerkljah.

t Najlepše ime na Slovenskem ima kraj Slovenije, tako smo čitali v „Slovencu“. Tudi naša Slovenjave pri Ptiju v hajdinski župniji ima lepo ime, a še lepša je sloga, edinost in zavednost naših novih odbornikov. Po izvolitvi župana so vsi občinski odborniki izjavili, da so pristaši SLS. Čest takim možem in občinskemu predstojniku, čvrstem korenjaku, ki je dve leti v Rusiji učil mužike umnega gospodarstva. (Z veseljem pozdravljam slovenjeveški občinski odbor ter

želimo znati imena naših prijateljev. Ured.)

t Dve smrtni nesreči. V Trbovljah v rušniku je dne 20. t. m. vozil 17letni rudarski delavec Feliks Fakin vagonček, naložen s premogom. Vagonček se je prevrnil in zasul Fakinova premogova teža ga je tako poškodovala, da ni upanja na okrevanje. Iste dne je v Mlinski ulici v Mariboru prišla kočijaževa žena Uršula Kučnik v dotiku z električno žico, katero so napeljevali v hišo. Obležala je na mestu mrtva.

t Kjer so uradniki ali žandarji glede občinskih volitev, glede politične pripadnosti posameznih odbornikov, uganjali demokratisko nasilje, nam to takoj poročajte. Navedite natančne podatke s pričami. — Tajništvo Kmettske zveze v Mariboru.

t Krepka roka, kje si? Na jugu naše države so ropi, poboji in tativine na dnevnom redu. V preteklem tednu so razbojniki zasedli cesto med bosanskima vasičama Metaljsko in Kovači, ustavili poštni voz, ga oropali, potnike pa zajeli. Zajeli so tudi dve orožniški patrulji in pobili orožnike, samo enemu se je posrečilo pobegniti in ta je na lice mesta pripeljal oddelek vojašta. Med razbojniki in vojaštvom se je vnela pravčata bitka, v kateri so bili vojaki premagani in vsi do zadnjega ubiti. Voznika pošte so roparji izpustili in mu dali pismo, v katerem zahtevajo, da naj Srbi opustijo zapiranje in trpinčenje turških družin. Tu kaj bi pač bilo potrebno, da bi vlada krenila na drugo pot in pokazala močno roko, ne pa da po nepotrebnem kuje katoliški cerkvi in duhovščini sovražne zakone in izdaja obzname za naše mirne Slovence. Krepka roka, kje si?

t Praški vzorčni velesejm. Letos v jeseni se bo vršil v Pragi vzorčni velesejm, na katerem bodo razstavljeni najraznovrstnejši industrijski izdelki. Kdor želi svoje industrijske izdelke razstaviti na imenovanem sejmu, mora tozadovno tiskovino natančno izpolniti ter prijave vposlati do konca majnika t. l. na pisarno Jugoslovanskega zastopstva praških vzorčnih veletrgov v Ljubljani, Kongresni trg.

t Razstava v vzorčnem vlaku. Ker so države na Balkanu, torej tudi naša država, najnaravnješje tržišče, je čehoslovaška ljudovlada sestavila takozvani vzorčni vlak, ki bo obstojal iz 30 vagonov. V teh vagonih bo razstavljeni vse blago in vsi izdelki, ki ga dobavlja naša država iz drugih držav. Potovanje bo trajalo okrog 6 tednov, in bo vlak vozil skozi Rumunijo, Bolgarijo, mimo Niša, Skoplja, Beograd, Zagreba, Ljubljane in čez Maribor načaj na Čehoslovaško. Vzorčni vlak se bo ustavljal v vseh večjih mestih naše države, da si ga tisti, ki se zan zanimajo, lahko ogledajo. V vagonih bodo vzorci poljedelski strojev, gospodarskega orodja in raznih drugi industrijski izdelki. Podrobna poročila se dobre pri upravi vzorčnih sejmov, Praga I, Staromestna radnica.

t 100letnica lista. Dne 5. t. m. je obhajal angleški list »Manchester Guardian« stoletnico svojega obstanka. Prva številka tega lista je izšla na dan Napoleonove smrti.

Gospodarstvo.

g „Klanje telet“ (samčkov) je dovoljeno, kar povdarnimo radi tega, ker se širijo nasprotni vesti. To obvestilo smo dobili naravnost od ministra za kmetijstvo in vode, tovariša J. Puciča. — Tako piše „Kmetijski list“ v 20. šev. od 19. maja na strani 5. Mi posestniki in viničarji pa vprašamo, zakaj minister Pucič — naravnost ne dovoli klanje telet v obči? Zakaj je samostojni minister dovolil samo klanje bikov? Ali ne ve, da imamo živine in zaroda dovolj? Ali hoče res iti na roko samo mesarjem in mešetarjem, ki trobijo večinoma v njegov rog? Zakaj ni prostega izvoza? Za teleta nam ponujajo mesarji samo še po 9 do 11 K. Mi majhni posestniki in viničarji že komaj čakamo, da spravimo tele iz hleva in pridemo do mleka, katerega nismo imeli vso zimo. Ce skoti krava teličko, pa je ne smemo prodati niti za 6 niti za 8 tednov. Samo če ima kak pogrešek smemo vandraži od župana do več ur oddaljenega živinodravnika, da prosimo milostno za dovoljenje za klanje. Razimo znati imena naših prijateljev. Ured.)

g „Klanje telet“ (samčkov) je dovoljeno, kar povdarnimo radi tega, ker se širijo nasprotni vesti. To obvestilo smo dobili naravnost od ministra za kmetijstvo in vode, tovariša J. Puciča. — Tako piše „Kmetijski list“ v 20. šev. od 19. maja na strani 5. Mi majhni posestniki in viničarji že komaj čakamo, da spravimo tele iz hleva in pridemo do mleka, katerega nismo imeli vso zimo. Ce skoti krava teličko, pa je ne smemo prodati niti za 6 niti za 8 tednov. Samo če ima kak pogrešek smemo vandraži od župana do več ur oddaljenega živinodravnika, da prosimo milostno za dovoljenje za klanje. Razimo znati imena naših prijateljev. Ured.)

g Dve smrtni nesreči. V Trbovljah v rušniku je dne 20. t. m. vozil 17letni rudarski delavec Feliks Fakin vagonček, naložen s premogom. Vagonček se je prevrnil in zasul Fakinova premogova teža ga je tako poškodovala, da ni upanja na okrevanje. Iste dne je v Mlinski ulici v Mariboru prišla kočijaževa žena Uršula Kučnik v dotiku z električno žico, katero so napeljevali v hišo. Obležala je na mestu mrtva.

g Pobrežje pri Mariboru. Prihodnjo nedeljo, 29. t. m., ob 9. uri zjutraj priredi Kmetijska podružnica Maribor in okoliš v naši soli predavanje o živinoreji in gnojenju. Govori strokovni učitelj vinarske in sadarske šole g. Vernik. Predavanju sledi prost razgovor o predmetu. Povabljeni so vsi, ki se s kmetijstvom počajo, tudi ženskemu spolu velja vabilo.

g Sejmsko poročilo iz Maribora. Na svinjski sejem dne 20. maja 1921 se je pripeljalo 188 ščetinarjev. Cene so bile sledeče: Plemenetske svinje K 28 — do K 30 —, polpitane K 30 — do K 32 — za 1 kg žive teže. Mladi prašiči 6 do 10 tednov starci, komad K 240 — do K 480 —; jesenski, komad K 550 — do K 950 —. Kupčija je bila zelo živahna, na sejmu se je nahajalo največ mladih prašičev, ki so pa bili vsi razprodani.

g Cene za živino in meso v Zagrebu. V Zagrebu plačujejo vole po 24 K žive teže, krave po 11—16 K, teleta po 15—18 K, svinje po 27—34 K. Telečje meso stane 24—28 K, goveje 20—32 K, svinjsko 32—44 K, špeh 40—44 K, mast po 50 K.

g Vinska trta izborna kaže. Zadnji blagodejni dež je rast in razvoj vinske trte izvanredno pospešil. Vinogradniki že pridno škropijo in žvepljajo. Kavrnkov (grozdov) je občilo nastavljenih.

g Skropljenje v goricah se je pričelo. Kdor si hoče grozdje dobro poškropiti in ga tako sigurno obavarovati pred peronoporo, škropi sedaj, ko še pride do grozja. Ko je enkrat gosto listje, ali trsje že zvezano, se ne pride več tako lahko do skritega grozja. Bolje je: čuvaj ga, kakor zdravi ga!

g Žveplanje v goricah je večinoma že dovršeno. Samo malomarni vinogradniki niso uporabili vročih dni pretečenega tedna za to nujno delo.

g Trsni sukač, majhen temnozeljen ali temnomoder rilčkar, dela letos v nekaterih vinogradih mnogo škode. Vsakoz pozna te cigare, katere sučeta žuželka iz trsnega listja, da polaga v nje svoja jačjeca iz katerih se izvade ličinke. Večkrat pregrijejo cele mladike z grozdom vred in naredi občutno škodo, posebno ako nastopijo v večji množini. Hrošče je treba uničiti, cigare pa pobrati in — sežgati. Ljudje imajo navado, da cigare pobirajo in vržejo na gnoj ali pa zakopajo v goricah. S tem pa se zarod ne uniči in drugo leto se bo več teh škodilcev. Pobirajte te cigare po goricah in sežigajte jih!

g Uvoz madžarskega vina, Dosedaj še nismo nikoli nič slišali ali čitali, da bi se v Jugoslavijo uvažalo tudi madžarsko vino. Sedaj pa čitamo naenkrat v listih, da je madžarska izvozna vinska komisija v Budapešti sklenila v svoji seji, dne 24. aprila t. l., da se dovoli izvoz 1500 hl vina v sodih in 1140 steklenic vina v Jugoslavijo. Vinogradnikom preti že itak nesreča od italijanskega vina, ker pa je to vsed valutarnih razmer precej draga, hočajo židi naše cene znižati s pomočjo uvoza madžarskih vin. Ali se naša vlada ne bo potegovala za domače vinogradnike in davkopalcev!

g Sadja letos ne bo skoro nikjer, vsaj naši poročevalci tako poročajo. Edino hrušje, marelice, breskve, orehi in črešnje so še nastavile nekaj sadu.

g Cene poljskim pridelkom. V Novem Sadu stane meterski stot pšenice 970—1000 K, ječmena 520—540 K, koruze 380—400 K, 1 kg moke stane 14; 80 K. Popraševanje po koruzi je postal zelo živahno, ker se je začela Nemčija močno zanimati za našo koruzzo. V Somboru v Gornji Voivodini stane meterski stot pšenice 980 do 990 K, koruze 390 do 400 K, ovska 410 do

420 K. V Osjeku stane oves 480—520 K, koruze 400 K. Kilogram stare čebule stane 14 K, suhih sliv 18—20 K, kravji sir 16 K, ovčji sir 59 do 64 K, orehi 16 K. V Zagrebu stane meterski stot sena 500—600 K in slame 200 do 400 K.

g Seno in slama. V soboto, 21. maja so pripeljali na mariborski senški trg 25 vozov sena in 6 voz slame. Za sladko seno so zahtevali 240 do 350 K za 100 kg, za kislo 180 do 260 K, slamo 200 do 240 K. Ker radi visoke cene ni bilo dovolj kupcev, je cena proti počitnemu močno popustila.

g Hmelj. Na hmeljskem trgu v Žatcu ni bilo v pretekli dobi nobenega večjega popraševanja po hmelju in so bile cene, ki so se gibale med 1800 do 2000 čehoslovaških K za 50 kg, le na papirju.

g Vendar enkrat ena dobrata za naše gospodarje. Dolgo časa so se v Beogradu posvetovali, da bi bilo treba nekaj storiti tudi za našega kmeta. Sedaj so carinsko tarifo spremeni v toliko, da so neobhodno potrebeni poljedelski stroji oproščeni carine. Sedaj bi bilo še potrebno vedeti, katere poljedelske stroje smatrajo v Belgradu za neobhodno potrebne!

g Zavarovanje zoper požare je danes zelo važno. Ljudje imajo tako nizko zavarovanje svojo imovino, da v slučaju nesreče niti toliko odskodnine ne dobijo, da bi si kupili opeko za nastrahu. Sedaj smo zopet v času hujih neviht, radi tega preglejte vsak svoje zavarovalne listine. Mnogi naši imajo še sedaj zavarovana svoja poslopja in premičino pri tujih zavarovalnicah. Skoro vse te zavarovalnice so pod državnim sekvestrom. Edina prava domača slovenska zavarovalnica je le „Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani.“ Zavarujte se edino pri tej. V Mariboru ima svoje zastopnike v Vojašniški ulici 23, v Loški 10 in Mlinski 32. Pojasnila glede zavarovanja daje pristašem Kmettske zveze tudi Tajništvo KZ v Mariboru, Cirilova tiskarna, I. nadstr.

g 1-, 2- in 10-kronske bankovce zamenjavajo davkarje samo še do 31. maja t. l.

g Vrednost denarja. Ameriški dollar stane 119—120% naših kron. Za 100 nemških mark plačaš 215—225, za 100 avstrijskih kron 22—23 in za 100 laških lir 675—680 jugoslov. K.

Dopisi.

Smarje pri Jelšah. (Post. Drofenik ne upa med svoje volilce!) Volilna vihra je v naši okoliški občini razbita nekdaj ponosno Samostojno. Od nad 200 volilcev, ki so 28. nov. še dali glas samostojnim sleparjem, jih je ostalo zdaj še komaj 110, namesto 13 do 14 je v odbor izvoljenih komaj 6 samostojnih krčmarjev, finančarjev itd. KZ nasprotno je narasla na skoraj 300 glasov in si kljub trem nasprotnim strankam pridobil dve tretjinsko večino (160 do 24) v odboru. Tak izid volilcev je našim slabostojnem kar sapo zaprl, zato so za kvartno nedeljo naprosili št. jurskega zgaggarja Drofenika naj jih pride troštat. Dve nedelji po vrsti so oznanjevali, kako bo Drofenik vse grehe samostojnih in liberalnih poslancev obesil spet našim na hrbet, pri Habjanu se je zbral v nedeljo vse kar še v Smarju samostojnega leže in gre, da sprejme Drofenika, mesar Habjan pa si je zavilih rokave in obesil krog pasu mesarski svoj nož, da ukroti samostojne odpadnike pa „te řidmane klerikale“, če pridejo Drofeniku izpräševat njegovo kosmo vest in ga spomniti na lažnje

Vinska dražba. Vlastelinstvo Opeka Josipa grofa Bombellesa na Vinici, Hrvatsko, bo prodajalo dne 4. in 5. junija 1921 dražbenim potom 1000 hl dobrega vina iz lastnih vinograkov, letnika 1917 in 1920 sledenih vrst: ipon, beli burgundec, rolandec, traminec, renska grasevina, portugizec in kadarka.

Dne 4. junija ob 10. uri zjutraj bo licitacija v vlastelinskem vinogradu L'imerk, pol ure hoda od železniške postaje Ormož na Štajerskem in dne 5. junija ob 10. uri zjutraj pa v vlastelinskih pivnicah v Zelendvoru pri Viniči na Hrvatskem, železniška postaja Varaždin. Vozovi iz Varaždina v Zelendvor bodo na razpolago.

Kupec mora položiti za kupljeno vino na dražbi polovico vse tokoj, ostane pa pri prevzetju vina, katero se mora izvršiti tekom treh tednov po licitaciji. Za kupljeno vino ima poslati kupcu svojo posodo, ter pri prevzemaju vina biti navzoč ali sam ali njegov namestnik.

372

Društvena naznanila.

Vabilo na redni občni zbor hranilnice in posojilnice v Spod. Dravogradu, r. z. n. z., ki se vrati dne 2. junija t. l. ob 1. uri popoldne v poslovni sobi v Narodnem domu. Dnevni red: 1. Čitanje zapisknika o zadnjem občnem zboru, 2. Poročilo načelnika in nadzorstva, 3. Odobritev računskega zaključka za l. 1920. 4. Razdelitev čistega dobička, 5. Volitev načelstva in nadzorstva. 6. Slučajnosti. K obilni udeležbi vabi odbor.

377

Sv. Janž na Drav. polju. Hranilnica in posojilnica v St. Janžu na Dr. polju ima na Televu dne 26. maja redni občni zbor po večernicah v žoli. Dnevni red: 1. Poročilo načelstva in nadzorstva. 2. Potrjenje rač. zaključka za 1921. 3. Poročilo o izvršeni reviziji. 4. Slučajnosti.

378

Sv. Lovrenc na Drav. polju. Ljudska hranilnica in posojilnica pri Sv. Lovrencu ima redni občni zbor v nedeljo, dne 5. junija po večernicah v čitalnici. Dnevni red: 1. Poročilo načelstva in nadzorstva. 2. potrjenje rač. zaključka za leto 1920. 3. Poročilo o izvršeni reviziji. 4. Slučajnosti.

379

Vabilo na redni občni zbor Posojilnice na Frančkovem registrirane zadrži, z neomejeno zaveto, i se bo vršil v nedeljo dne 5. janija 1921 po poldne po večernicah t. j. ob 16. uri v posojilniških prostorja s sledenim dnevnim redom. 1. Čitanje zapisknika o zadnjem občnem zboru, 2. Poročilo načelstva in nadzorstva. 3. Odobritev rač. zaključka za leto 1920. 4. Volitev načelstva in nadzorstva. 5. Prosti predlogi. Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepán, vrášča se eno uro pozneje na istem mestu in po istem dnevnem rednu drugi občni zbor, ki veljavno sklepa, ne glede na število navzočih članov.

384

Slov. Bistrica.

Takojenje Bežino dražstvo priredi v nedeljo, 29. t. m. ob 8. uri pop. v hotelu "Beograd" igro "R-pozor" in vabi k obilni udeležbi.

Sv. Rupert nad Laskim Kat. izobraževalno dražstvo ima dne 29. maja t. l. svoj redni občni zbor z občnim dnevnim redom in sicer takoj po prvi sv. mali. Odbor.

382

Vabilo na občni zbor Hranilnice in posojilnice v Slinici pri Mariboru, reg. zadrži z neom. zaveto, ki se vrati 5. junija ob pol 8. uri zjutraj v posojilniškem prostoru. Dnevni red: 1. Poročilo načelstva in nadzorstva. 2. Čitanje revizijskega poročila. 3. Odobritev računskega zaključka za l. 1920. 4. Volitev načelstva in nadzorstva. 5. Slučajnosti. Če prvi zbor ni sklepán, se vrášča pol ure pozneje ravno tam po istem spredia drug občni zbor, ki sklepa pri vsakem številu članov.

385

MAŁA NAZNANILA.

Dražba vožja prodeca. Okrajni zastop v Ptuju odda potom dražba vožjo prodeca na okrajne ceste. Dražba se vrati v pondeljak dne 30. maja od 8. ure zjutraj v pisarni okrajnega zastopa. Dražbeni pogledi so tam taj na vpogled. Licitanti morajo položiti vadij, radi česar naj vzame vsek dražitej dle nar seboj. Kmetovalci-vosuziki, udeležite se licitacije mnogočevalno, da z vožnjami nekaj prislužite.

389

Posojilo 80.000 K. proučen, soliden obrnik, proti dobrim obrestim in vključbi na posestvo. Ponudbe naj se pošljajo na upravnitvo.

384

Kdo kaj ve o mojem možu Francu Vaupotiču, iz Lukovca, ki je bil že na potu v domorino, kot ujetnik v Rusiji, in je sholjal na potovanje, ter je postal v Kijevu v bolnišnici, prosim, naj naznamo pisemo ali pride osebno ali možete k meni, stroške dobi vrnjene Ana Vaupotič, posestvo v Lutovcih, p. Krševci pri Ljutomeru. Slovenija. 1-3 389

Trgovino ali gostilno, tuji oboje, na deželi vsej na račun a i v na jem. Reflektira se tudi na prazne prostore. Plasman poandbre pod "nakup" na upravo lista. 388

Kmetsko posestvo lepo v popolni ravnini, 10 minut od cerkve in železniške postaje, se prada. Več pove g. Žig, Maribor, Koroska cesta 74. 378

Gnoj se prada. Koroska cesta 47. Maribor. 376

Pozor posestniki vinogradov!

Za škropjenje. Zagorsko apao, posebno lepo, galice prava 99%, žeplo ravnino, fino, vse ravno kar dočko. V veletrgovini Ivo Andrašič, Maribor, Vodnikov trg št. 4. 2-2 383

Portland cement zanesljivo pravi, najfinnejši karbon, lep in ter za škrinjanje lesa po tovarniških cenah samo v veletrgovini Ivo Andrašič, Maribor, Vodnikov trg 4. 2-3 382

Iščem pošteno žensko osebo na zajeno posezno, staro okoli 30 do 40 let, ki razume gospodarske opravilne in sudi kuhati. Ivana Horvatič, trgovka z deželinnimi pridelki, Krševci pri Ljutomeru. 2-2 386

Otroka zapuščenega, brez staršev želim sprejeti za svojega in sicer deklico staro sedem let ali več. Rose Kovač, posesnica, Kosirivica, Črna vas 9. Podplat. 381

Služba cerkovnika in organista je s 5. julijem Šmihelu na Možirjem raspisana. Služba je laika in dobra. Več pove župni urad. 382

Mlin na Loki poprej Rengo pri Ptaju

melje in izmenjava vse vrste žita. Mlin je na novo popravljen, ter izdeluje tudi zdrob.

Kupuje vse vrste zrnja po najvišji dnevni ceni.

RICHARD ORSSICH, PTUJ.

13

148

149

148

149

148

149

148

149

148

149

148

149

148

149

148

149

148

149

148

149

148

149

148

149

148

149

148

149

148

149

148

149

148

149

148

149

148

149

148

149

148

149

148

149

148

149

148

149

148

149

148

149

148

149

148

149

148

149

148

149

148

149

148

149

148

149

148

149

148

149

148

149

148

149

148

149

148

149

148

149

148

149

148

149

148

149

148

149

148

149

148

149

148

149

148

149

148

149

148